

Misbruik vastgesteld door dichter Wolfgang Frommel en zijn kring

De onderzoekscommissie *misbruik Castrum Peregrini 1942-1986* onder leiding van oud-rechter Frans Bauduin heeft vastgesteld dat de dichter Wolfgang Frommel (1902-1986) en een aantal van zijn vrienden misbruik hebben gemaakt van jonge mannen en vrouwen. Een aantal van hen is nog in leven en heeft daar tot op de dag van vandaag last van concludeert de commissie. Het huidige bestuur van de Stichting Castrum Peregrini, de opdrachtgever van het onafhankelijke onderzoek, vindt het schokkend wat in het verleden is gebeurd.

Bestuurder Frans Damman van Castrum Peregrini: “Het is afschuwelijk dat Frommel en de zijnen zowel in Amsterdam als op andere plekken in Nederland en in het buitenland onder het mom van cultuurvorming jonge mannen en vrouwen betrokken bij hun activiteiten waarbij vervolgens sprake bleek van seksueel- en machtsmisbruik. Een aantal van hen was minderjarig”. De onderzoekscommissie spreekt van een tiental misbruikte jongeren. Damman: “Wij nemen scherp afstand van dit verleden. Wat Frommel en de zijnen hebben gedaan kan niet en mag niet. Het bestuur heeft, mede op advies van de onderzoekscommissie, contact met Slachtofferhulp Nederland en met het Schadefonds Geweldsmisdrijven om degenen die zich bij de commissie hebben gemeld daar verder te kunnen helpen”.

De onderzoekscommissie heeft voor haar onderzoek ook gebruik gemaakt van de biografie *De eeuw van Gisèle* van Annet Mooij, een initiatief van het huidige bestuur van Castrum Peregrini. De beeldend kunstenaar Gisèle van Waterschoot van der Gracht was eigenaar van het huis aan de Herengracht waar de Stichting Castrum Peregrini is gehuisvest. In 1983 schonk zij het huis en haar vermogen aan de stichting. Het was ook Gisèle die in 1942 Frommel en een aantal Joodse jongens onderduik bood tijdens de Tweede Wereldoorlog. De onderzoekscommissie komt tot het oordeel dat Gisèle in die periode weet moet hebben gehad van de gedragingen van Frommel, maar dat zij hier niet tegen kon optreden omdat zij dan anderen en zichzelf in levensgevaar bracht. De onderzoekscommissie stelt dat Gisèle een zekere morele verantwoordelijkheid niet kan worden ontzegd. Volgens de onderzoekscommissie is Gisèle echter niet de mecenas geweest die het misbruik binnen de kring van Frommel heeft gefinancierd. Zij verbleef, meldt de commissie, in de jaren '50 '60 en '70 vaak in het buitenland en werd door de overwegend mannengemeenschap rondom Frommel letterlijk geweerd. Uit het rapport: “De commissie komt dan ook tot de conclusie dat veel van wat nu bekend is over seksueel misbruik destijds voor haar en anderen verborgen werd gehouden”. Gisèle “verdient een eervol herstel”, aldus de commissie in haar aanbevelingen.

In 2007 zette de Stichting Castrum Peregrini de uitgeverij van Wolfgang Frommel, die in 1986 was overleden, stop en in maart 2017 veranderde de doelstelling van de Stichting door het erfgoed van Gisèle als uitgangspunt te nemen. “Als we toen hadden geweten wat we nu weten was per omgaande ook de naam van de stichting veranderd”, aldus Damman. “We gaan voor *Het Huis van Gisèle* kiezen, een naam die we nu al dikwijls gebruiken en de onderzoekscommissie ons ook aanbeveelt. De breuk met Frommel is de afgelopen jaren natuurlijk al gemaakt, maar is met deze onderzoeksresultaten definitief.”

Het bestuur van Castrum Peregrini heeft waardering voor het werk van de commissie. Naast het erkennen van het misbruik van Frommel en de zijnen, en het aanbod van hulpverlening voor de misbruikten neemt het bestuur ook de andere aanbevelingen van de onderzoekscommissie over. Zoals het afstoten van de Frommel bibliotheek.

Het rapport van de onderzoekscommissie kunt u op castrumperegrini.org vinden. Woordvoering Castrum Peregrini namens het bestuur Frans Damman, +31 623367491 +31 (0)20 6235287 of via f.damman@castrumperegrini.nl